

Motion till riksdagen 2017/18:3862

av Ewa Thalén Finné m.fl. (M)

Utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik

Sammanfattning

Regeringens förslag till budget är fortsatt en återgång till en ineffektiv bostadspolitik byggd på subventioner. Ett lågt reformtempo för regelförenklingar och frigörande av mark att bygga på kompletteras i regeringens budget med höga och ineffektiva subventioner. Moderaterna är pådrivande för genomgripande reformer för mer mark och snabbare planprocesser. Därutöver vill Moderaterna göra en särskild satsning på innovativt byggande inom ramen för Boverkets anslag. Vidare görs en höjning av anslaget till Lantmäteriet som en del i arbetet att effektivisera fastighetsbildningsverksamheten och därmed korta väntetiderna, samt för att digitala kartdata ska kunna släppas fria. Inom konsumentpolitiken vill Moderaterna återinföra alliansregeringens konsumentpolitiska mål och prioriterar arbetet med konsumentupplysning.

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen anvisar anslagen för 2018 inom utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik enligt förslaget i tabell 1 i motionen.
2. Riksdagen godkänner att alliansregeringens konsumentpolitiska mål ska återinföras enligt vad som anförs i motionen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förstärkning till Lantmäteriet och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Hallå konsument ska fortsätta att utvecklas och tillkännager detta för regeringen.

Anslagsanvisning

Tabell 1 Moderaternas förslag till anslag för 2018 uttryckt som differens gentemot regeringens förslag

Anslagsförslag 2018 för utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen (M)
1:1 Bostadspolitisk utveckling	20 600	-15 000
1:2 Omstrukturerings av kommunala bostadsföretag	94 500	-20 000
1:3 Stöd för att underlätta för enskilda att ordna bostad	43 000	-30 000
1:4 Boverket	308 302	-46 000
1:5 Statens geotekniska institut	46 767	
1:6 Lantmäteriet	563 927	+54 600
1:7 Energieffektivisering och renovering av flerbostadshus och utomhusmiljöer	1 000 000	-870 000
1:8 Stöd till kommuner för ökat bostadsbyggande	1 300 000	-1 300 000
1:9 Investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studerande	3 200 000	-1 700 000
1:10 Bidrag till åtgärder mot radon i bostäder	34 000	-34 000
1:11 Innovativt och hållbart byggande	75 000	-75 000
2:1 Konsumentverket	165 408	-14 000
2:2 Allmänna reklamationsnämnden	44 488	
2:3 Fastighetsmäklarinspektionen	24 823	-6 000
2:4 Åtgärder på konsumentområdet	26 459	
2:5 Bidrag till miljömärkning av produkter	4 374	
Summa	6 951 648	-4 055 400

Politikens inriktning

Inledning

Bygg- och bostadspolitik

Sveriges långvariga bostadsbrist har under senare år utvecklats till en akut bostadskris. Bostadskrisen hindrar människor, särskilt unga och nyanlända, från att flytta till sin första bostad. Tillväxten hämmas när företag har svårt att anställa ny personal. Enligt Boverkets senaste prognos behöver det byggas drygt 600 000 bostäder fram till 2025. För att nå detta mål krävs ett kraftigt ökat byggande.

Tack vare rådande högkonjunktur och alliansregeringens reformer byggs det idag mer än vad det gjorts de senaste 20 åren. Trots detta är behovet av fortsatta reformer stort. Med den nuvarande regeringen har dock det behovet av reformer fått stå tillbaka till förmån för en återgång till ineffektiv subventionspolitik som inte efterfrågas av byggbranschen. Subventionerna är illa utformade och går i första hand till projekt som ändå skulle ha genomförts. Att använda skattepengar för att bidra till artificiellt låga hyror i enstaka bostadsprojekt är inte långsiktigt och bidrar inte till att lösa den akuta bostadsbristen. Mandatperioden har inom bo- och byggpolitikens område dominerats av regeringens passivitet och senfärdighet i att genomföra reformer. De reformer som har genomförts är till största del försiktiga och bygger på riksdagens tillkännagivanden.

Moderaterna anser att svensk bostadspolitik är i behov av ett högt reformtempo för att ytterligare sänka trösklarna att bygga och främja långsiktiga, förutsebara spelregler. Det handlar bland annat om att minska överklagandeproblematiken, reformera riksintressesystemet och strandskyddet, incitament för snabbare handläggning och bättre plan- och byggregler.

Konsumentpolitik

Under alliansregeringen var regeringens mål för konsumentpolitiken att konsumenter ska ha makt och möjlighet att göra aktiva och medvetna val. Målet utgick från konsumentens kapacitet att göra egna val och från behovet av ett regelverk som underlättar för konsumenterna att göra medvetna och informerade val. Målet bör återinföras.

En viktig utgångspunkt för Moderaternas konsumentpolitik är att konsumenterna ska kunna tillgodogöra sig information som är tillförlitlig om produkters pris och egenskaper samt om produktionsmetoder, säkerhetsaspekter och vilken påverkan konsumtionen har på människor, miljö och klimat. Genom att vara påläst äger en konsument möjlighet att själv lösa frågeställningar som uppstår i samband med konsumtion.

Överskuldssättningen kostar samhället 30–50 miljarder årligen. De personliga lidandena går inte att mäta. I kölvattnet av trasslig ekonomi och överskuldssättning följer andra problem, som ökad stress, sömnsvårigheter och psykisk ohälsa. Om vi långsiktigt ska kunna komma tillrätta med problemen med överskuldssättning krävs dels att fler människor lyckas ta sig ur sin svåra ekonomiska situation, dels att färre över huvud taget hamnar i en ekonomisk situation som de inte kan hantera.

Anslag 1:2 Omstrukturering av kommunala bostadsföretag

De anslagna medlen i anslaget används inte till fullo. Därför omfördelar Moderaterna 20 miljoner kronor årligen under åren 2018–2021 till anslag 1:6 Lantmäteriet. I övrigt minskas anslaget för att finansiera andra prioriterade satsningar.

Anslag 1:3 Stöd för att underlätta för enskilda att ordna bostad

Medlen som avsätts för de kommunala hyresgarantierna används inte. Det tyder på att det finns brister i reglerna, varför Moderaterna har föreslagit att hyresgarantierna ska göras om till statliga. I väntan på att reglerna ska göras om, omfördelar Moderaterna delar av de obrukade medlen till en tillfällig satsning för kartläggning av grundvattenförutsättningar, i syfte att fördjupa kunskaperna om vattenbrist och torka. Moderaterna föreslår att 30 miljoner kronor årligen under åren 2018–2020 flyttas till utgiftsområde 24 Näringsliv och anslaget 1:8 Sveriges geologiska undersökning.

Anslag 1:4 Boverket

Inom ramen för Boverkets anslag gör Moderaterna en fokusering på innovativt byggande. Möjligheterna med ny teknik och mer effektiva produktionsmetoder behöver främjas. Främst handlar främjandet av innovativt byggande om ändringar i regelverken och bättre möjligheter till undantag från PBL, byggregler och utformningskrav, men

även andra satsningar som utredningar och stöd till projekt är behövliga i viss utsträckning.

Anslag 1:6 Lantmäteriet

De långa väntetiderna hos Lantmäteriet behöver kortas ned. Detta kräver åtgärder på flera områden. Som ett led i Lantmäteriets arbete med att korta väntetiderna görs en höjning av anslaget till Lantmäteriet för att särskilt arbeta med väntetider kopplat till fastighetsbildning. Satsningen uppgår till totalt 20 miljoner kronor årligen 2018–2021 och finansieras genom omfördelning av medel från anslag 1:2 Omstrukturering av kommunala bostadsföretag. Vidare satsar Moderaterna på att Lantmäteriet ska kunna släppa digitala kartdata fria. Vi avsätter 34,6 miljoner kronor för detta syfte, vilket finansieras genom omfördelning av medel från anslag 1:7 Energieffektivisering och renovering av flerbostadshus och utomhusmiljöer.

Anslag 1:7 Energieffektivisering och renovering av flerbostadshus och utomhusmiljöer

Moderaterna avvisar anslaget, men kommer att fullfölja redan ingångna avtal.

Anslag 1:8 Stöd till kommuner för ökat bostadsbyggande

Moderaterna avvisar anslaget, men kommer att fullfölja redan ingångna avtal.

Anslag 1:9 Investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studerande

Moderaterna avvisar anslaget, men kommer att fullfölja redan ingångna avtal.

Anslag 2:1 Konsumentverket

Den alltmer komplexa ekonomiska omvärlden ställer dessutom större krav på konsumenternas kunskap om sina rättigheter, och om privatekonomi i stort. Kommunerna har i dag ett ansvar både mot dem som befinner sig i en skuldsaneringsprocess och mot dem som riskerar att hamna i överskuldsättning. Stödet för dem som genomgår skuldsanering är centralt för att skuldsaneringslagen ska fungera som det är tänkt. De som genomgått skuldsanering ska inte behöva hamna i en ny skuldfälla. Moderaterna prioriterar inom anslaget att Hallå konsument! ska fortsätta att utvecklas, dvs. arbetet med konsumentupplysning kopplat till nya branscher och arbetet mot oseriös konsumentkreditgivning.

Ewa Thalén Finné (M)

Carl-Oskar Bohlin (M)

Thomas Finnborg (M)

Mats Green (M)

Lars Beckman (M)